

Talousarvion 2026 kehys

Kaupunginhallitus

26.5.2025

Kansantalouden näkymä on varovaisen positiivinen

- Suomen talous on toipumassa taantumasta ja talouskasvu nopeutuu vähitellen, patoutunut kysyntä ja kuluttajien kasvava ostovoima vauhdittavat kasvua jonkin verran
- Kun talous elpyy, myös työllisyys paranee, mutta viiveellä
- Inflaation ennustetaan pysyvän maltillisena
- Kauppasodan ja USA:n tuontitullien aiheuttama epävarmuus on ennusteiden mukaan väliaikaista – investointien kasvu vauhdittuu ja kuluttajien luottamus kasvaa maailmankaupan epävarmuuden vähentyessä
- Kaupungin talouden kannalta ei ennustejaksolla 2026-2030 ole näkyvissä taloutta tasapainottavaa merkittävää tulojen kasvua – tulojen, palkkojen ja hintojen ennakoitu kehitys on huomioitu kaupungin luvuissa (varovaisuuden periaatteella)

Keskeisiä ennustelukuja vuosille 2025-2029

%	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	-0,9	-0,1	1,3	1,6	1,5	1,4	1,4
Yksityinen kulutus, muutos	0,0	-0,1	1,2	1,8	1,7	1,5	1,5
Inflaatio	6,2	1,6	0,9	1,6	1,8	2,0	2,0
Työttömyysaste	7,2	8,4	8,8	8,3	7,9	7,6	7,3
Työllisyysaste	73,6	72,1	71,7	72,1	72,6	73,2	73,7
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-3,0	-4,4	-3,8	-3,2	-3,3	-3,1	-3,3
Valtio	-3,3	-3,6	-3,9	-3,5	-3,5	-3,5	-3,9
Kuntahallinto	-0,4	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,4
Hyvinvointialueet	-0,6	-0,7	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,2	0,7	0,9	0,9	1,3	1,3
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-1,7	-2,7	-2,5	-2,4	-2,8	-2,7	-3,3
Julkisyhteisöjen EDP-velka	77,5	82,1	85,3	86,3	86,7	88,2	89,9
Valtionvelka²	57,3	61,3	64,1	64,8	65,5	66,7	68,3

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka.

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Onko ennusteissa oikeasti tuntuvia eroja (HS/29.4.2025)?

Tuntuvia eroja ennusteissa

Tuoreita ennusteita Suomen bkt:n vuosimuutosprosentista



LÄHDE: ENNUSTELAITOKSET
GRAFIikka: RENJA NURMI

Valtionosuusuudistuksen tilanne

Olli-Riikonen/Kuntaliitto, Talous- ja veroennustepäivät 6.5.2025:

- Valtionosuusuudistuksen valmistelu etenee nyt VM:n virkatyönä
- Poliittinen taso (ministeri ja valtiosihteerit) mukana keskusteluissa
- Selvityshenkilöiden työ pohjana, mutta jotain ”säättöjä” tulossa
- VM:n johtama valmisteluryhmä on enää lähinnä seurantaryhmä, jos sitäkään
- Mitään laskelmia ei ole edelleenkään esitetty
- Poliittinen käsittely kevään aikana, lausuntokierros syksyllä, eduskuntakäsittely ensi keväänä ja voimaan 1.1.2027
- Selvityshenkilöiden esityksessä olennaisinta ”perälauta”: Muutoksen ääripäät +240 ... -180 €/as. kolmen vuoden siirtymäajan loppuun, tämän suuruinen muutos ei ole pelastava, mutta ei kohtalokaskaan yhdellekään kunnalle

Puoliväliriihessä päätetyn 75 miljoonan pysyvän valtionosuusleikkauksen toteutustapa

Uusimuotoinen ja kertaluonteinen leikkaustapa – leikataan kehysriihessä linjatusti maksettavasta valtionosuudesta

Leikkauksen kohteena VM:n valtionosuudet kokonaisuutena sisältäen verotuloihin perustuvan tasauksen, mutta ei veromenetysten korvausta

Näkyvä VM:n vos-laskelman lisäyksissä ja vähennyksissä

Vähennys sitä suurempi asukasta kohti, mitä enemmän kunnalla on valtionosuuksia

Suurin leikkausvaikutus -50 €/as, pienin 0 (miinusmerkkisen VM-valtionosuuden kunnilla)

Perinteinen tapa on viedä tämänkaltainen leikkaus valtionosuusprosenttiin eli nostamalla kunnan omarahoitusosuutta, joka on tasasuuruinen asukasta kohti

Käyttötalouden kehys 2026

Kaupunginhallitus 26.5.2025

Käyttötalouskehityksen yleiset laadintaperusteet

Vuoden 2026 talousarviokehityksessä on huomioitu seuraavat erät:

- Toimialojen esittämistä yhteensä noin 19 M€:n kehystarpeista on huomioitu 11 M€. Loppuosa tulee rahoittaa asetettujen kehysten sisältä.
- Talouden tasapainotuksen kokonaissumma vuodelle 2026 on yhteensä 6,8 M€, josta:
 - 6,2 M€ kohdistuu elinkeino- ja työllisyyspalveluiden määrärahaan
 - 0,6 M€ on muiden toimialojen ja Tilapalvelu-liikelaitoksen vuoden 2025 sopeutustoimien kustannusvaikutuksia vuodelle 2026.
- Kehys sisältää kunta- ja hyvinvointialan palkkaratkaisun mukaiset sopimuskorotukset vuodelle 2026.
- Rahoituserät ja poistot on päivitetty vastaamaan viimeisiä ennusteita. Osinkotuottojen määräksi vuodelle 2026 on nyt kehysvaiheessa arvioitu 8,9 M€ ja korkotuloutuksen määräksi 7,1 M€
- Verotuloarviot perustuvat Kuntaliiton 6.5.2025 julkaisemaan kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon, ja ne on arvioitu vuonna 2025 käytössä olevilla veroprosenteilla.
- Valtionosuuksien osalta talousarviokehys perustuu valtiovarainministeriön kevään 2025 Kuntatalousohjelman mukaisiin kuntakohtaisiin laskelmiin .

Päivitetty vero- ja valtionosuusarvio

Verotulot

	TP	TA+M	TPE	Kehys	Muutos	TS	TS
1 000 euroa	2024	2025	2025	2026	Kehys-TPE	2027	2028
Kunnan tulovero	256 633	261 300	260 800	279 100	18 300	290 600	304 200
Kiinteistövero	58 798	60 130	60 130	60 600	470	61 100	61 600
Osuus yhteisöveron tuotosta	27 704	26 300	25 500	27 300	1 800	28 900	30 300
Yhteensä	343 135	347 730	346 430	367 000	20 570	380 600	396 100

Valtionosuudet

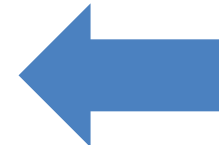
	TP	TA+M	TPE	Kehys	Muutos	TS	TS
1 000 euroa	2024	2025	2025	2026	Kehys-TPE	2027	2028
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-3 986	23 699	23 699	27 110	3 410,5		
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	35 839	35 385	35 385	41 549	6 163,4		
Verotulomenetysten korvaus	21 221	13 106	13 106	14 003	896,9		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-23 112	-23 428	-23 428	-23 428	0,0		
Yhteensä	29 963	48 762	48 762	59 232	10 471	76 323	93 107

- Vuoden 2026 verotuloarvio perustuu Kuntaliiton toukokuun 2025 veroennustekehikon mukaisiin arvioihin ja oletukseen, että kehysriihen verotuloja alentavat toimet kompensoidaan kunnille täysimääräisesti.
- Päivitettyjen tietojen mukaan kuluva vuoden veroennuste heikkenee 1,3 M€ mutta vuoden 2026 veroennuste kasvaa 0,5 M€ helmikuun ennusteesta.
- Valtionosuusarviot perustuvat kevään 2025 julkisen talouden suunnitelmaan sekä kevään kuntatalousohjelmaan (14.5.2025).
- **Yhteensä verotulot ja valtionosuudet ovat vuonna 2026 noin 426,2 M€**

Tulossuunnitelma

	TP 2024	TA+M 2025	Kehys 2026	Muutos kehys- TA+M	TS 2027	TS 2028
1 000 euroa						
Toimintatulot	92 644	97 372	94 444	-2 927	94 828	94 828
Myyntituotot	31 650	35 458	35 458		35 458	35 458
Maksutuotot	14 423	15 368	15 368		15 368	15 368
Tuet ja avustukset	15 655	13 279	13 279		13 279	13 279
Muut toimintatuotot	30 916	33 268	33 268		33 268	33 268
Kehysmuutokset (sis. sopeutukset)			-2 544		-2 544	-2 544
Hippos			-383		6 776	2 679
Valmistus omaan käyttöön	2 786	2 256	2 256	0	2 256	2 256
Toimintamenot	-419 360	-469 509	-478 158	-8 650	-508 245	-527 500
Henkilöstökulut	-220 153	-240 622	-246 983		-256 358	-264 113
Palvelujen ostot	-128 405	-143 482	-143 482		-146 352	-149 279
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 605	-24 450	-24 450		-24 939	-25 438
Avustukset	-28 754	-42 122	-42 122		-42 122	-42 122
Muut toimintakulut	-19 442	-18 832	-18 832		-19 208	-19 592,5
Kehysmuutokset (sis. sopeutukset)			-2 628		-2 628	-2 628
Hippos			338		-3 196	-10 474
Toimeentulotuki (VOS-uudistus)					-13 442	-13 854
Toimintakate	-323 931	-369 881,0	-381 458,0	-11 577	-411 161	-430 416
Verotulot	343 135	347 730	367 000	19 270	380 600	396 100
Valtionosuudet	29 963	48 762	59 232	10 471	76 323	93 107
Rahoitustulot ja -menot	14 966	11 448	8 433	-3 015	7 333	6 183
Korkotulot	9 996	8 565	7 150	-1 415	6 850	6 700
Muut rahoitustulot	14 485	13 203	10 103	-3 100	10 103	10 103
Korkomenot	-9 480	-10 300	-8 800	1 500	-9 600	-10 600
Muut rahoitusmenot	-35	-20	-20	0	-20	-20
Vuosikate	64 133	38 058	53 207	15 149	53 095	64 974
Poistot ja arvonalentumiset	-58 249	-60 265	-59 844	421	-63 097	-65 220
Tilikauden tulos	5 884	-22 207	-6 636	15 571	-10 002	-246
Poistoeron lisäys/vähennys	340	340	340	0	340	340
Tilikauden yli-/alijäämä	6 225	-21 867	-6 296	15 571	-9 662	94
Tunnusluvut						
Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset, %	110 %	63 %	89 %	26 %	84 %	100 %
Vuosikate, euroa/asukas	430	253	350	96	346	420
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, 1000 €	117 906	96 039	89 743	-6 296	80 081	80 176

- Tulossuunnitelma perustuu nyt arvioon, että valtionosuusuudistus toteutuu vuoden 2027 alussa
- Valtionosuusarviot perustuvat 1.2.2025 tarkennettuun laskelmaan selvityshenkilöiden raportin pohjalta
- Talous olisi näillä arvioilla tasapainossa taloussuunnitelma-kauden viimeisenä vuonna 2028



Toimintakatelaskelma

Toimintakate

1 000 euroa	TP 2024	TA+M 2025	Palkan- korotus- varaus	Kehys- muutok- set	Kehys 2026	Muutos Kehys- TA+M 2025	Hippos
Konsernihallinto *	19 560,9	19 946,3	309,2	2 101,3	22 356,8	2 410,5	0,0
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	28 082,6	60 960,3	616,9	-5 590,0	55 987,2	-4 973,1	0,0
Kasvun ja oppimisen palvelut	257 362,0	262 655,9	5 517,2	2 055,8	270 228,9	7 573,0	0,0
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	45 037,4	48 216,9	811,1	363,8	49 391,8	1 174,9	1 150,0
Kaupunkirakennepalvelut	14 445,8	13 750,8	662,4	2 192,0	16 605,2	2 854,4	-393,9
Toimintakate	364 488,7	405 530,2	7 916,8	1 122,8	414 569,9	9 039,7	756,1
Sisäiset erät		0,0	0,0	2 877,3	2 877,3	2 877,3	-711,3
Keskitetty palkkavaraus		4 310,6	-1 556,5	0,0	2 754,1	-1 556,5	0,0
Toimintakate yhteensä	364 488,7	409 840,8	6 360,3	4 000,0	420 201,3	10 360,5	44,8
Tilapalvelu	-40 557,8	-39 959,8	0,0	1 171,7	-38 788,1	1 171,7	0,0
Toimintakate, liikelaitokset	-40 557,8	-39 959,8	0,0	1 171,7	-38 788,1	1 171,7	0,0
Toimintakate yhteensä	323 930,9	369 881,0	6 360,3	5 171,7	381 413,2	11 532,2	44,8

* Konsernihallinnon kehyslaskelma sisältää 1,0 M€ menovarauksen digipalvelujen sidosyksikköjärjestelyihin

Talousarviokehys lauta-/johtokuntien esitystä varten annetaan 26.5.2025 ilman Hippos-hankkeen vaikutuksia. Hankkeen vaikutukset tarkennetaan ja lisätään toimialojen kehyksiin lainvoimaisen päätöksen myötä kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä 27.10.2025

Keskeiset nostot

- **Kasvun ja oppimisen, Kulttuurin ja liikunnan sekä Kaupunkirakenteen** kehysten kasvussa pyritty huomioimaan lakisääteisten velvoitteiden kasvu
 - Toimintakatteen kasvu ei kuitenkaan pysty rahoittamaan kaikkia toimialojen esittämiä tarpeita
- **Elinkeino- ja työllisyyspalvelujen** kehyksessä huomioitu toiminnan rakentuminen kevään 2025 yt-prosessin myötä sekä valtionosuusrahoituksen väheneminen
- **Kylän Kattauksen** ulkoisten tulojen alenema huomioidaan kehysrahoituksen kasvuna niin, että se ei nosta kasvun ja oppimisen ateriahintoja
- **Tilapalvelu vähentää menoja** ulkoisten tulojen aleneman myötä, jolloin sisäisiä vuokria ei tarvitse nostaa (nykyisten tilojen sisäinen vuokra alenee 1%)
- **Konsernihallinnon** osalta kehysesitys- ja muutossarake sisältävät nyt digipalvelujen sidosyksikköjärjestelyjen (ts. kilpailutusten) edellyttämän 1 M€:n lisärahoituksen. Summa on koottu kaupungin keskitetyistä eristä ja se ei vähennä toimialojen ja Tilapalvelu-liikelaitoksen kehystä.
- Tulossuunnitelma sisältää tässä vaiheessa Hippos-hankkeen luvut sillä tarkkuudella kuin ne käsiteltiin syksyllä 2024 kaupunginvaltuustossa
 - Luvut tarkennetaan lainvoimaisen päätöksen myötä kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen 20.10.2025



Investointisuunnitelmat ja rahoitus 2026

Kaupunginhallitus 26.5.2025

Investointisuunnitelma

1 000 euroa	TP 2024	TA+M 2025	Kehys 2026	Muutos Kehys-TA+M	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Maa- ja vesialueet, netto	-3 088	-5 000	-4 500,0	500,0	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Tulot	972	1 000	1 500,0	500,0	1 500	1 500	1 500	1 500
Menot	-4 061	-6 000	-6 000,0	0,0	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Urheilu- ja retkeilyalueet, netto	-2 167	-13 485	-5 530,0	7 955,0	-6 300	-5 660	-5 550	-5 200
Tulot	234	0	0,0	0,0				
Menot	-2 401	-13 485	-5 530,0	7 955,0	-6 300	-5 660	-5 550	-5 200
Kunnallistekniikka, netto	-24 819	-24 360	-28 000,0	-3 640,0	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Tulot	872	0	0,0	0,0				
Katupalvelut	-20 028	-18 800	-23 885,0	-5 085,0	-23 885	-23 885	-23 885	-23 885
Viherpalvelut	-4 759	-5 360	-4 015,0	1 345,0	-4 015	-4 015	-4 015	-4 015
Satamapalvelut	-904	-200	-100,0	100,0	-100	-100	-100	-100
Menot yhteensä	-25 692	-24 360	-28 000,0	-3 640,0	-28 000	-28 000	-28 000	-28 000
Irtain käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset menot, netto	-6 763	-7 735	-11 337,0	-3 602,0	-12 245	-7 245	-7 245	-7 245
Tulot	0		0,0	0,0				
Konsernihallinto	-2 420	-2 834	-2 360,0	474,0	-2 360	-2 360	-2 360	-2 360
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-60	0	0,0	0,0	0	0	0	0
Kasvun ja oppimisen palvelut	-311	-995	-1 385,0	-390,0	-1 385	-1 385	-1 385	-1 385
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	-3 237	-2 686	-6 592,0	-3 906,0	-7 500	-2 500	-2 500	-2 500
Kaupunkirakenne	-736	-1 220	-1 000,0	220,0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Menot yhteensä	-6 763	-7 735	-11 337,0	-3 602,0	-12 245	-7 245	-7 245	-7 245
Osakkeet ja osuudet, netto	-197	-200	-200,0	0,0	-5 200	-11 200	-200	-200
Tulot	61	0	0,0	0,0	0	0	0	0
Menot	-259	-200	-200,0	0,0	-5 200,0	-11 200,0	-200,0	-200,0
Kaupunki ilman liikelaitoksia, netto	-37 034	-50 780	-49 567,0	1 213,0	-56 245	-56 605	-45 495	-45 145
Tulot	2 140	1 000	1 500,0	500,0	1 500	1 500	1 500	1 500
Menot	-39 174	-51 780	-51 067,0	713,0	-57 745	-58 105	-46 995	-46 645
Liikelaitokset, netto	-36 442	-42 040	-33 450,0	8 589,7	-29 500	-42 000	-38 820	-40 440
Liikelaitokset, tulot	414	0	100,0	100,0	0	0	0	0
Tilapalvelu/Talonrakennus	-36 856	-42 040	-33 550,0	8 489,7	-29 500	-42 000	-38 820	-40 440
Liikelaitokset, menot yhteensä	-36 856	-42 040	-33 550,0	8 489,7	-29 500	-42 000	-38 820	-40 440
Kaupunki yhteensä, netto	-73 477	-92 820	-83 017,0	9 802,7	-85 745	-98 605	-84 315	-85 585
Tulot	2 554	1 000	1 600,0	600,0	1 500	1 500	1 500	1 500
Menot	-76 030	-93 820	-84 617,0	9 202,7	-87 245	-100 105	-85 815	-87 085

- Vuoden 2026 investointimenot ovat yhteensä 84,6 M€ ja menot pohjautuvat toimialojen nyt valmistelemiin investointiesityksiin.

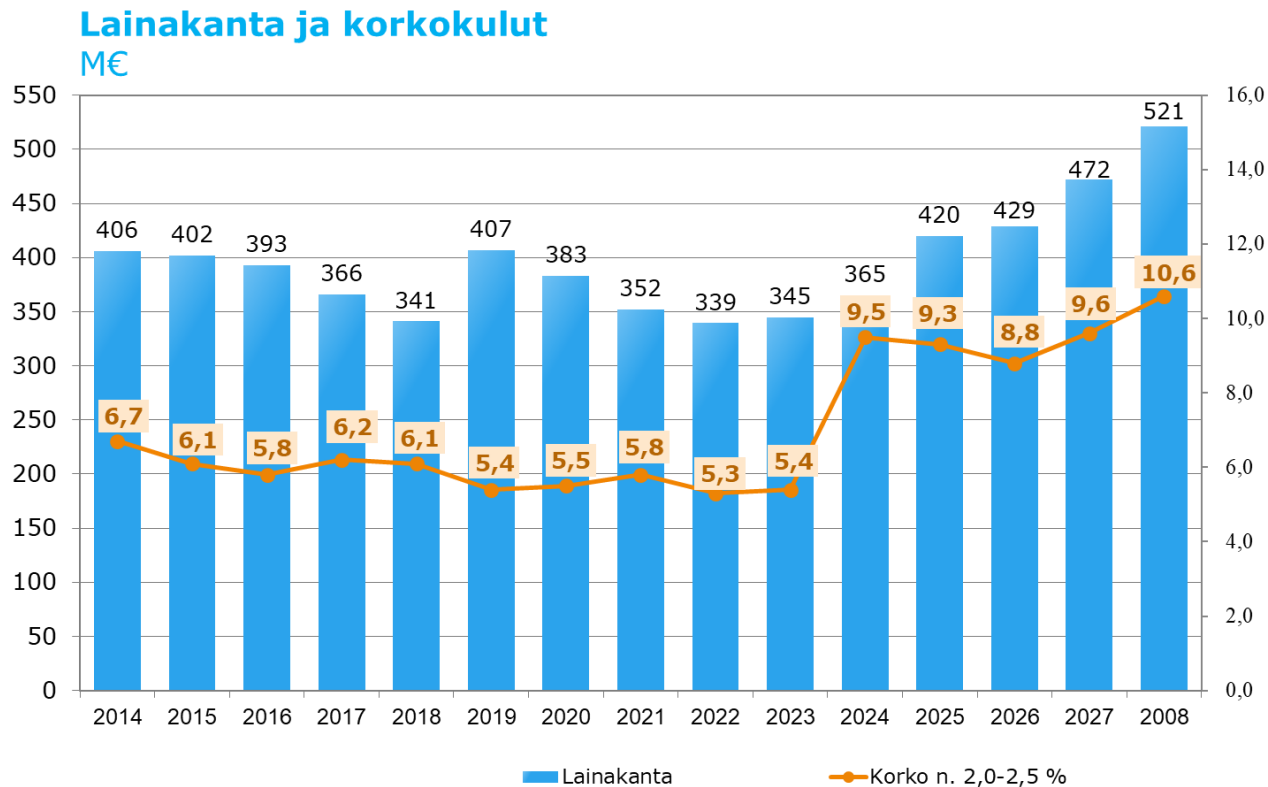
- On huomioitava, että vuosien 2027 ja 2028 investointimenoihin sisältyy Hippos-hankkeen valtuustossa jo aiemmin päätettyjä investointimenoja (pääosin investointeja osakkeisiin ja osuuksiin)

Rahoitussuunnitelma

	TP 2024	TA+M 2025	Kehys 2026	Muutos kehys- TA+M	TS 2027	TS 2028
1 000 euroa						
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Toiminnan rahavirta	54 363	28 133	44 207	16 074	44 095	55 974
Vuosikate	64 133	38 058	53 207	15 149	53 095	64 974
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-9 769	-9 925	-9 000	925	-9 000	-9 000
Investointien rahavirta	-66 953	-82 820	-73 717	9 103	-76 745	-89 605
Investointimenot	-76 030	-93 820	-84 617	9 203	-87 245	-100 105
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 506	0	100	100	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 571	11 000	10 800	-200	10 500	10 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 590	-54 687	-29 510	25 177	-32 650	-33 631
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset	558	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0		
Antolainasaamisten vähennykset	558	0	0	0		
Lainakannan muutokset	20 426	54 687	-3 490	-58 177	32 650	33 631
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	65 900	60 000	30 000	-30 000	50 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-22 457	-2 343	-2 920	-577	-22 920	-22 920
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-23 017	-2 970	-30 570	-27 600	5 570	6 551
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 742	0	33 000	33 000	0	0
Rahoituksen rahavirta	18 242	54 687	29 510	-25 177	32 650	33 631
Rahavarojen muutos	5 652	0	0	0	0	0
Tunnusluvut						
Lainakanta 31.12, 1000 €	365 063	419 749	416 259	-3 490	448 909	482 540
Lainakanta €/asukas	2 447	2 795	2 736	-59	2 926	3 120
Investointien tulorahoitus, %	86 %	41 %	63 %	22 %	61 %	65 %

- Investointimenot ovat yhteensä 84,6 M€ ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 10,8 M€.
- Lainakannan lasku vuonna 2026 on yhteensä -3,5 M€.
- Vuoden 2026 lainankannan muutosta selittää Sote-kiinteistöjen (v. 2022) kauppahinnan loppuosa 33,0 M€, joka maksetaan kaupungille vuonna 2026.
- Kaupungin lainakanta on vuoden 2026 lopussa 416,3 M€, eli 2 736 euroa asukasta kohti laskettuna.
- Investointien tulorahoitusprosentti on 63 %.

Korkokuluarvio



- Oheisessa taulukossa on arvioitu kaupungin korkokulujen kehitys huomioituna lainakannan kehitysarvio ja lainasalkun suojausaste.
- Kuluvan vuoden 2025 korkokulujen ennuste on 9,3 M€ (TA 2025 on 10,3 M€) ja talousarviovuodelle 2026 on 8,8 M€.
- Korkoennuste vuodelle 2027 on 9,6 M€ ja vuoden 2028 arvio on 10,6 M€.
- Korkotasona käytetty n. 2,0 % - 2,5 %/6 kk euribor. Kaupungin lainasalkun keskikorko on em. korkotasoa alhaisempi suojausten ja lyhytaikaisen rahoituksen takia.
- Korkojen ennustetaan lyhyellä aikavälillä laskevan hieman alle 2,0 %:n tasolle ja lähtevän siitä loivaan nousuun. Markkinaennusteissa on kuitenkin merkittävää epävarmuutta.

Kehyksen keskeiset talouden tunnusluvut

■ Vuosikate:	53,2 M€
■ Vuosikate/poistot ja arvonalentumiset, %:	89 %
■ Tilikauden alijäämä:	-6,3 M€
■ Kertyneet ylijäämät 31.12.2026:	89,7 M€
■ Investoinnit:	84,6 M€
■ Investointien tulorahoitus, %:	63 %
■ Lainakannan muutos:	-3,5 M€
■ Lainakanta 31.12.2026:	416,3 M€
■ Lainakanta euroa/asukas 31.12.2026:	2 736 €/asukas



Vaikutusten ennakkoarviointi

Kaupunginhallitus 26.5.2025

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarvioinnin tavoitteena on

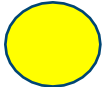
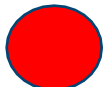
- jäsentää ja selventää päätöksentekoa
- tukea moniarvoista ja läpinäkyvää päätöksentekokulttuuria
- tarkastella vaikutuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- osoittaa ratkaisuvaihtoehtojen edut ja haitat
- tarkastella erilaisia ja eri aikoina tapahtuvia vaikutuksia saman aikaisesti ja ristiin
- arvioida vaikutuksia sillä tarkkuustasolla, kuin se on mahdollista

Arviointi on lakisääteistä, esimerkiksi

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittaa kunnan ottamaan päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin
- Tasa-arvolaki velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten sukupuolivaikutuksia
- YK:n lasten oikeuksien sopimus edellyttää, että lapsia koskevissa päätöksissä harkitaan ensisijaisesti lapsen etua.

Liikennevalomalli

Kaikki toimenpiteet arvioidaan dokumentoidusti liikennevalomallilla.

-  Vähäiset vaikutukset asukkaisiin, asiakkaisiin tai toimintaan
-  Kohtalaiset vaikutukset asukkaisiin, asiakkaisiin tai toimintaan
-  Merkittävät vaikutukset asukkaisiin, asiakkaisiin tai toimintaan